

Chúng ta đang sống trong m  t x   h  i đ  y b  c x  c. Không một lĩnh vực nào không có b  c x  c, không có ki  n nghị, khiếu n  i. T   nh  ng v  n đ   l  n lao của đ  t nước nh   an toàn lãnh th  , an ninh bi  n đ  o đ  n nh  ng v  n đ   của con ng  i nh   dân ch  , dân sinh.

T   chính sách giáo dục, y t   đ  n    nhi  m m  i tr  ng, giao thông t  c ngh  n. T   n  n phá thai đ  n tại nạn lao động. T   v  n đ   tôn giáo đ  n l   h  i, văn hoá... N  i nào cũng nghe tiếng kêu ca, than vãn không ch      văn phòng tiếp dân, ch  n công quy  n, trên di  n đàn qu  c hội, báo chí mà c   bên bàn ti  c, quán trà. Theo báo cáo của cơ quan Thanh tra Nhà nước, trong 5 năm (2006-2010) có t  i 1 574 750 ng  i đi khi  u ki  n trong đó có 1 515 đoàn khi  u kiện đông ng  i, có đoàn đông t  i 600 ng  i. Có ng  i đi khi  u ki  n ròng r   20 năm. Có ng  i riêng đ  n ki  n đã t  i vài ch  c ký...

Cách đây 10 năm, tr  c đ  i h  i VIII của các Giám m  c Việt Nam, m  t th   th  nh nguy  n do nhi  u linh mục, tu sĩ, giáo dân trong và ngoài nước g  i t  i ao    c các Giám m  c l  p ra Ủ ban Công lý và hoà bình. Tháng 10-2010, Ủ ban Công lý và hoà bình ra đ  i. Qua h  n n  a năm, nhân s   v  n ch   có 2 v   là Ch   t  ch và T  ng th   ký nhưng cũng đã làm được m  t s   công việc, th  p lên bao tĩa hy vọng cho c   ng  i dân trong đ  o và ngoài đ  i. Đó là hai văn th   g  i Ủ ban nhân dân Đà Nẵng v   v   C  n D  u và Ủ ban nhân dân tỉnh Sóc Trăng v   đ  t đại của dòng Chúa quan phòng Portieux. Đ  c cha Ch   t  ch cũng thân chinh “vi hành” đ  n m  t s   đ  a ph  ng đ   khảo sát và chuẩn b   đ   hôm nay khai m  c đ  i h  i l  n th   nh  t c  a Ủ ban Công lý và hoà bình, ghi m  t d  u   n đáng nh   không ch   cho Ủ ban mà còn c  a c   giáo h  i và x   h  i Việt Nam n  a...

Vinh quang th  t to l  n nhưng cũng là gánh nặng đ  t ra cho Ủ ban Công lý và hoà bình v   nhi  m v   của mình. B  i    Việt Nam, tôn giáo là lĩnh vực “nh  y cảm và t   nh  ”, liên quan đ  n Công giáo thì s   nh  y c  m được nâng cấp h  n nhi  u l  n. Nhà chức trách thì cho r  ng, trong đi  u kiện hiện nay, ch   duy nhất giáo h  i Công giáo Việt Nam mới có khả năng t  p h  p được đông ng  i đ   tạo ra áp lực với Nhà nước. Các v   To   Kh  m s  , Thái Hà, Tam To  , đ  ng Chi  m, C  n D  u hay nhân v   x   án TS C   Huy Hà V  , b  t gi   lu  t s   Lê Qu  c Qu  n, bác sĩ Ph  m H  ng S  n đã minh ch  ng điều đó.

Ủ ban CL&HB s   làm gì đ   bao    c v  ng, hy vọng của ng  i dân c   trong đ  o, ngoài đ  i không tr   thành n  i th  t v  ng?

Ủ ban CL&HB s   tr   thành n  i ti  p nh  n văn th   khi  u n  i đ   chia s   gánh nặng cho các văn phòng tiếp dân của chính quyền chăng? Và khi nh  n đ   c c   đ  ng văn th  , trong đó có c   văn th   của các Giám m  c mà riêng trang đ  u ch   đ   ghi các n  i “kính g  i” thì Ủ ban s   xử lý ra sao? Ch  ng l   l  i “kính chuy  n” ti  p. Còn c   ng  i đi tìm hiểu, khảo sát thì lấy đâu ra nhân s   và hi  u qu   th  p vì ngay cả các nhà báo, thanh tra nhà nước đi tìm hiểu, điều tra s   vi  c còn

khó khăn khi muõn tiõp cõn thông tin.

Ủ ban CL&HB chõc chõn sữ có nhữu văn thũ nhũ các văn thũ đã gữ UBND Đà Nữg và Sóc Trăng vữa qua nhữg rữi sữ rữi tõm vào “sữ im lữg đáng sữ” hay tình trữg “ném đá ao bèo”?

Có lữ trữc mữt, căn cữ vào thũc tữ nhữn sữ, tữ chõc cữ a Ủ ban CL&HB cũg nhũ thũc tiõn cữ a xã hội Viõt Nam, Ủ ban nên tữp trung vào nhữg công viữc chính sau đây:

- Phõ biõn sâu rữg hữc thuyõ tữ xã hội cữ a Giáo hội Công giáo cũg nhũ nhữm vữ cữ a Ủ ban CL&HB cho nhữu ngữi kữ cữ trong và ngoài đõ đõ tránh õo tữõng hoữc e ngữi, lo lữg thái quá vữ sữ tữn tữi và hoữt đõng cữ a Ủ ban. Bữg cách tữ chõc các buữi nói chuyõn, hữi thũo, phõ biõn tài liữu chuyẽn đõ cữ các đõa phõõng cũg nhũ trên quy mô giáo phõn hay toàn quữc, trên báo chí (cữ báo in và internet).

- Khi có sữ vữ xữy ra õ đõa phõõng nào thì Ủ ban CL&HB õ nữi đó cữn tìm hiữu sữ viữc, chõ đõng tìm hữõng đõi thoữi nhữm tìm ra hữõng giữi quyõ t dung hoà lữi ích các bên. Nên nhũ rữg, không có vữ kiữn nào thững tữt cữ và thua tữt cữ. Bữi vữy, các bên nhũt là phía Công giáo phõi chõ đõng nhữn nhữõng vữi lòng bác ái. Không có khuôn mữu nào có thũ áp đõng cho mữi sữ vữ nhữg Ủ ban CL&HB cữn tữg kữt các vữ viữc đã giữi quyõ t mữt cách “ êm đõp” trong các vữ tranh chõp giữa phía Công giáo và chính quyõn các đõa phõõng đõ tìm ra nhữg bài hữc hay, nhữg kinh nghiữm tữt. Chõng hữn, nhà thũ Cữ a Bữc (Hà Nữi) nhữg năm chiõn tranh có mữt sữ hữ dân vào cữ trú trong khuôn viên nhà thũ, sững tữm bữ, nhũch nhũc. Vào năm 2000, khi chính quyõn cho phép nữi đây đõõc tữ chõc dẫg lữ cho ngữi nữõc ngoài, giáo xữ muõn cho quang cữnh thánh đõõng sữch đõp, đã làm đõn đõ nghữ chính quyõn di đõi nhữg hữ dân cữ trú bữt hữp pháp õ đó. Vữ nguyên tữc, chính quyõn đõng ý nhữg đõa hữ đi đâu khi nhà đõt Hà Nữi đõt nhũ vàng. Trong khi đó giáo hội luôn nói lữi yêu thũõng không lữi xua hữ ra ngoài đõõng? Giáo xữ đã chõn cách xây mữt nhà chung cữ, cho mữi hữ mữt phòng. Các hữ đõõc quyõn sữ đõng nhữg giáo xữ mữi có quyõn sữ hữu. Mữi ngữi đõu chõp nhữn, cữnh quang đõõc tái lữp và đõo Công giáo đõõc ca ngữi là đõo thũt sữ yêu thũõng con ngữi.

- Vữi các vữ viữc quy mô lữn hữn, thũõng liên quan đõn chính quyõn cữp tữnh, Ủ ban CL&HB giáo phõn cữn tìm hiữu kữ sữ viữc và báo vữ Ủ ban CL&HB toàn quữc xin phõi hữp xữ lý. Trữc khi gữi văn thũ cho các bên, Ủ ban CL&HB toàn quữc cũg cữn tìm hiữu thêm các thông tin liên quan, gữp gữ đõõng sữ đõ tìm hữõng giữi quyõ t. Chúng tôi cho rữg viữc xữ lý vữ luữt sữ Lê Quữc Quãn (Hà Nữi) vữa qua là mữt cách làm hay. Đõc cha Chõ tữch đã trữc tiõp làm viữc vữi cữ quan hữu trách và thững thữn nêu quan đõm đõng thữi chõ ra nhữg lữi hữi nữu sữ viữc không đõõc giữi quyõ t. Cũi cũg chính quyõn chõp thuõn trữ tữ do cho luữt sữ Lê Quữc Quãn và bác sĩ Phõm Hững Sữn vào tữi ngày 13-4-2011. Tuy nhiên phõi khững đõnh rữg, nữu không có nhữg buữi cữu nguyõn đõng đõo õ Hà Nữi, Nam Đõnh, Thái Bình, Vinh và nhữg tuyên cáo mữnh mữ cững đoàn Vinh, cững đoàn Doanh nhữn –Trĩ thũc Công giáo sữ không thũ có quyõ t đõnh nhanh chóng nhũ vữy tữ phía chính quyõn. Cũg tữõng tữ, nữu õ Thanh Hoá không thành lữp hữn mữt Ban đòi lữi đõt đại tôn giáo đõ nẫg lữc chõc cũg chõa thũ có quyõ t đõnh giao lữi 14 cữ sữ cho phía Công giáo sữ đõng vào cuữi năm 2010. Và ngay vữ cữp đõt 6000m2 đõ làm nhà thũ Tam Toà (Quững Bình) vữa qua, nữu không có nhữg buữi cữu nguyõn khữp giáo phõn Vinh năm 2008, chõc cũg còn chõ mữi mữt.

- Nhi  u v   vi  c, đ   gi  i quyết l  i đ  ng ch  m đ  n t  m v  i m  . Ch  ng h  n v  n đ   đ  t đ  i c   nguồn gốc t  n giáo l  i chính l   v  n đ   s   h  u t   nh  n v   ru  ng đất. Trong khi Nh  a n    c   l  i ch   tr  ng đ  t đ  i l   s   h  u t  n d  n d  o Nh  a n    c   l  i đ  i d  n. Hay v  n đ   h  t đ  ng giáo đ  c, y t   c  a t  n giáo h  i n  y b   gi  i h  n d   Nh  a n    c   ch   tr  ng x   h  i ho   song v  n giữ nguồn t  c của ch   nghi   M  c l   t  n giáo ph  i t  ch kh  i tr  ng h  c...C  c v  n đ   n  y, Ủ ban CL&HB c   th   m   c  c cuộc h  i thảo, t   đ  m trao đổi v  i c  c nhựa nghi  n cứu c   đ  o v   đ  i đ   l  m s  ng t   d  n v   ch  n ra ph  ng   n th  ch h  p.

- V  n đ   nh  n s   cho Ủ ban CL&HB    giáo ph  n c  ng nh   c  p t  n qu  c v   c  ng quan trọng. Ng    i đ  ng đ  u d   nh  n l   c  c Gi  m mục, linh m  c đ   kh  n ngo  n v   b  n l  nh nh  ng c  c u   viên ph  i là nh  ng nh  a ch  y  n m  n v   lu  t, x   h  i h  c, c  c tr   th  c c   k  nh nghi  m   ng x   m  i quan h   đ  o v   đ  i theo t  nh th  n nh   Đ  c Benedicto XVI đ   ch   đ  n l   “ đ  i tho  i th  ng th  n, c  ng t  c l  nh m  nh trong b  c   i”.

V   đ  i n  i, trong b  i c  nh t  n c  u ho   v   t  n tr  nh d  n ch   ho  , giáo h  i c  ng ph  i ch  p nh  n nh  ng   y k  n đ  a ch  u, ph  n b  n nh  u h  n. Nh  ng s   c   nh  ng ng    i k   c   gi  m m  c, linh m  c c  ng b   l  n   n, c  ng k  ch b  t c  ng g  y nguy cơ ch  a r   giáo h  i. L  u này, b  n th  n đ  ng s   hay c  ng đ  n th  ng ch  n cách im lặng. Song ch   tr  ch kh  ng ch  m đ  t. V  y Ủ ban CL&HB b  nh v  c nh  ng đ  i t  ng n  y nh   th   n  o đ   b  n th  n c  c th  nh viên c  a giáo h  i c  ng c   c  ng b  nh v   b  ng   n l  i gi   đ  c s   hi  p nh  t của giáo h  i C  ng giáo?

Kh   c   th   ph  c th  o ngay ch  ng tr  nh h  nh đ  ng cho m  t Ủ ban c  n qu   m  i m      Việt Nam nh  ng h  y c   l  m việc m  t cách kh  n ngo  n theo s   h  ng đ  n c  a Th  nh Linh v   t  n r  ng 7 tr  i u   giáo d  n l  n c  u nguy  n, l  n s  t c  nh b  n c  nh Ủ ban CL&HB. V   m  i ng    i l  n hy vọng Ủ ban CL&HB s   th  i b  ng l  n ng  n l  a C  ng l  - Ho   b  nh tr  n m  nh đ  t Việt Nam y  u d  u.